

פרשת חיי שרה

ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים שני חיי שרה (כג א)

לכך נכתב שנה בכל כלל וכלל לומר לך שכל אחד נדרש לעצמו, בת מאה כבת עשרים לחטא מה בת עשרים לא חטאה שהרי אינה בת עונשין, אף בת מאה בלא חטא ובת עשרים כבת שבע ליופי (רש"י).

צ"ע מה שכתב רש"י 'מה בת עשרים לא חטאה שהרי אינה בת עונשין', שהרי עיקר ההלכה היא שאין מענישים בדיני שמים פחות מבת כ', אבל החטא הוא בודאי חטא גמור ומנין שלא חטאה.

ונראה לבאר ע"פ הגמרא ביבמות (סד, ב) 'אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה שרה אמנו אילונית היתה', ויעוין ברמב"ם הלכות אישות (ב, ג) דאילונית נקראת קטנה עד שתהיה בת כ', ולפ"ז כיון דשרה היתה אילונית היה לה דין קטנה עד גיל כ' ושפיר כתב רש"י שאינה בת עונשין, דכיון שהיא קטנה ואינה נענשת בידי אדם אינה בגדרי עונשין וחיובין כלל.

ולפ"ז אפשר לבאר המשך דברי רש"י 'בת עשרים כבת שבע ליופי', דבאמת לפי דברי הגמרא שהיתה שרה אילונית צ"ע איך יתכן שהיתה יפה והלא יעוין ברמב"ם שם (ה"ו) דמבואר שסימני אילונית הם סתירה גמורה ליופי, ומזמן שמתחלת לגדול ניכרים בה סימני אילונית אשר בטבע כעורה היא, אמנם מבואר בגמרא סנהדרין (סט, ב) דדורות ראשונים היו מולידין בני שמונה שנים, ומבואר דזמן תחילת גדלותן היא בגיל שמונה, וזהו מש"כ רש"י 'בת עשרים כבת שבע ליופי', והיינו דכמו בהיותה בת ז' לא ניכרו בה סימני אילונית, כיון שעדיין היתה קטנה ולא התחילה לגדול, כמו"כ בהיותה בת עשרים לא כיערה אותם הסימנים.

מקור: רבי יצחק זאב הלוי סאלאווייציק